

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-225/16-M

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Církevní dětský domov Emanuel, Stará Ves
Sídlo	Stará Ves 204, 750 02 Přerov
E-mail právnické osoby	reditel@cddemanuel.cz
IČ	70 941 165
Identifikátor	650 007 786
Právní forma	školská právnická osoba
Zastoupená	Mgr. Janem Tomigou, ředitelem školského zařízení
Zřizovatel	Arcibiskupství olomoucké Wurmova 562/9, 779 00 Olomouc
Místo inspekční činnosti	Stará Ves 204, 750 02 Přerov
Termín inspekční činnosti	10. až 12. únor 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro dětský domov a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Posuzovaným obdobím jsou školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti.

Charakteristika

Církevní dětský domov Emanuel, Stará Ves (dále „zařízení“, „DD“ nebo „subjekt“) vykonává v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení činnost dětského domova. Subjekt je koedukované zařízení pro děti ve věku zpravidla od 3 do 18 roků, případně do ukončení přípravy na budoucí povolání, kterým byla nařízena ústavní výchova, případně nařízeno předběžné opatření a které ze závažných důvodů nemohou být vychovávány ve vlastní rodině nebo být umístěny v jiné formě náhradní rodinné péče. Prioritou výchovně vzdělávací koncepce DD je zejména zabezpečení hmotné a sociální péče pro svěřené děti, snaha o jejich umístění do původní rodiny, případně do náhradní rodinné péče, zajištění jejich vzdělávání, přípravu na budoucí povolání a přechod do samostatného života v běžném sociálním prostředí.

Objekt (rodinný dům), v němž DD sídlí, je majetkem Oblastní charity Přerov, která subjekt finančně podporuje a zabezpečuje jeho údržbu. Kapacita zařízení byla stanovena na 10 lůžek (tj. 1 rodinná skupina) na základě výjimky udělené Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Evidenční stav k termínu inspekční činnosti byl 8 dětí (z toho 1 v předškolním vzdělávání, 5 plnících povinnou školní docházku, 2 vzdělávající se ve středních školách) a 2 zletilé nezaopatřené osoby absolvující vysokoškolské vzdělávání, které byly v péči DD na základě smlouvy o setrvání v zařízení do ukončení přípravy na budoucí povolání. Kapacita zařízení byla k termínu inspekční činnosti naplněna na 100 %, v tomto počtu jsou zahrnuty i zletilé nezaopatřené osoby. Stravování dětí probíhá v rámci rodinné skupiny, neboť zařízení nemá vlastní školní jídelnu ani výdejnu.

Informace o činnosti DD jsou zveřejňovány na webových stránkách (www.cddemanuel.cz).

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacího programu dětského domova

Realizovaný Školní vzdělávací program (dále „ŠVP DD“) s motivačním názvem „Na konci vesnice, ale na začátku života“ (platnost od 1. září 2005) nebyl zpracován zcela v souladu se školským zákonem, neboť neobsahoval časový plán vzdělávání. V průběhu inspekční činnosti přijal ředitel zařízení opatření, chybějící část doplnil a vydal aktualizovaný ŠVP DD s platností od 11. února 2016. Základní filozofií procesu vzdělávání dětí je co největší přiblížení podmínkám běžné rodiny (zapojení dětí do domácích prací, komplexní příprava na samostatný život), které je realizováno prostřednictvím ročních plánů výchovně vzdělávací činnosti a v souladu s deklarovanými cíli ŠVP DD.

Ředitel subjektu splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon své činnosti, systematicky naplňuje svoji koncepci a vzdělávací strategie. O právech a povinnostech v oblasti státní správy rozhodoval ve sledovaném období ve stanoveném rozsahu, primárně přijímal a realizoval opatření k odstranění sociálních, zdravotních a bezpečnostních bariér k umístění dětí. V případě jejich umístění mimo zařízení postupoval ředitel DD v souladu s právními předpisy, a to na základě písemných žádostí osob odpovědných za výchovu a souhlasu příslušných orgánů sociálně-právní ochrany dětí. Systém plánování ve vztahu k organizačnímu uspořádání zařízení odpovídal podmínkám a zaměření, organizace a podmínky provozu celého subjektu byly stanoveny s ohledem na konkrétní specifika. Důraz byl kladen zejména na osobní odpovědnost jednotlivých pracovníků a na rozvoj osobnosti dítěte. Nastavený kontrolní systém je funkční, vzájemná komunikace mezi zaměstnanci a včasný přenos důležitých informací je zajišťován ústně nebo písemně prostřednictvím knihy denního hlášení. Poradním orgánem ředitele zařízení je pedagogická rada, která projednává

nejen organizační záležitosti, ale zabývá se i výsledky vzdělávání a pokroky dětí, navrhuje řešení k eliminaci problémových jevů.

Při přijímání (umístování) dětí postupoval ředitel zařízení v hodnoceném období v souladu s právními předpisy. Všechny evidované děti byly do DD umístěny na základě rozhodnutí soudu, případně (starší děti) prostřednictvím územně příslušného diagnostického ústavu. Ve sledovaném období, tj. od školního roku 2013/2014, byly do zařízení nově umístěny 4 děti, a to na základě rozhodnutí soudu formou předběžného opatření a následně nařízením ústavní výchovy. V adaptační fázi byla těmto dětem věnována zvýšená pozornost a individuální podpora. Výchovně vzdělávací činnost a denní péče o děti byly ve sledovaném období nastaveny a rozvrženy v souladu s právním předpisem, denní režim respektoval obecné psychohygienické i didaktické zásady. Přímá pedagogická činnost vychovatelů končila v návaznosti na večerku dětí, která byla stanovena na 21. hodinu (pro mladší děti na 20. hodinu).

Ve školním roce 2015/2016 zajišťuje vzdělávání a denní péči o děti celkem 6 pedagogických pracovníků (včetně ředitele). Na základě dohody o pracovní činnosti vykonávají denní vychovatelé i noční službu, tím je zajištěno jejich minimální střídání. V rozdělení přímé pedagogické činnosti vychovatelů nebyly zjištěny nedostatky. Podmínky odborné kvalifikace pro práci v daném typu školského zařízení nesplňovaly 3 vychovatelky, z nichž 1 si aktuálně doplňuje odbornou kvalifikaci. Ředitel zařízení se aktivně snažil o zajištění kvalifikovaného pedagogického pracovníka, avšak doposud se mu nepodařilo takového pracovníka s požadovanou odbornou kvalifikací (mj. speciální pedagogika) zajistit, a to i vzhledem k umístění zařízení v malé obci (dopravní obslužnost). Všichni pedagogičtí pracovníci předložili platné potvrzení o své psychické způsobilosti vystavené psychologem se stanovenou akreditací. Svoji bezúhonnost doložilo platným výpisem z evidence Rejstříku trestů všech 6 pracovníků, kteří k termínu inspekční činnosti v DD pracovali. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je ze strany ředitele zařízení cíleně podporováno, respektuje potřeby zařízení i pedagogů. Primárně je zaměřeno na získání kvalifikačních předpokladů v oblasti speciální pedagogiky.

Povinná dokumentace byla v hodnoceném období vedena v rozsahu a v souladu s požadavky školského zákona a zákona č. 109/2002 Sb. s výjimkou ŠVP DD a vnitřního řádu DD, které nebyly z hlediska struktury zpracovány v souladu s právními předpisy. Ředitel zařízení v průběhu inspekční činnosti tyto dokumenty doplnil a vydal jejich aktualizované verze.

Práva a povinnosti dětí byly ve vnitřním řádu deklarovány v zákonném rozsahu. Po přijetí do DD byly všechny děti prokazatelně seznámeny s vnitřním řádem, se svými právy a povinnostmi, s organizací a režimem zařízení. Osobní dokumentace každého dítěte byla systematicky a přehledně vedena v písemné podobě, obsahovala např. základní osobní údaje, korespondenci s osobami odpovědnými za výchovu dětí a participujícími institucemi, záznamy o školních výsledcích dětí, udělená/uložená opatření ve výchově a programy rozvoje osobnosti dětí (dále „PROD“), včetně hodnocení jejich plnění. PROD zpracovávají pedagogové pro každé dítě a jsou vhodně zaměřeny na oblast výchovy i vzdělávání. Důraz je kladen zejména na individuální přístup, vhodnou motivaci dítěte, jeho přípravu na vyučování, podporu volnočasových aktivit a rozvoj sociálních dovedností, dále na výběr studia, volby povolání a přípravu na vstup do samostatného života. Zařízení vytváří příznivé podmínky pro vzdělávání všech evidenčně zapsaných dětí, včetně dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Cíle vymezené v PROD, kterých by mělo dítě dosáhnout, vycházejí z jeho aktuální osobnostní charakteristiky a závěrů z adaptačního období dítěte a navazují na předcházející hodnocení vychovatelů. Záznamy o plnění deklarovaných cílů v oblasti vzdělávání dokladovaly provázanost mezi obsahem ŠVP DD a stanovenými individuálními cíli rozvoje osobnosti dětí.

Vzhledem k tomu, že subjekt v současné době nevyužívá softwarový program pro tento typ zařízení, Česká školní inspekce (dále „ČŠI“) doporučila využívání tohoto programu (mimo jiné pro zpracování PROD), čímž by se zefektivnila administrativní a diagnostická práce všech pracovníků DD a zpřehlednila by se i evidence a průběh vzdělávání dětí.

Roční plány výchovně vzdělávací činnosti vymezovaly konkrétní cíle i odpovědnost jednotlivých pedagogických pracovníků za svěřené oblasti. Naplnění ročního plánu je pravidelně vyhodnocováno, ředitel zařízení přijímá opatření k dalšímu zlepšování výsledků vzdělávání. V týdenních programech výchovně vzdělávací činnosti je pravidelně zařazována příprava na vyučování, prvky rodinné výchovy (úklidy, pomoc při vaření, nákupy), zájmová činnost dětí a činnosti související s výchovou ke zdraví a zdravému životnímu stylu (např. sportovní a pohybové aktivity, pobyty na čerstvém vzduchu). Krátkodobé plánování vychází z aktuálních podmínek a potřeb zařízení.

Vnější i vnitřní prostory subjektu svým uspořádáním naplňují filozofii rodinného prostředí. Vnitřní prostory umožňují realizaci procesu vzdělávání formou rodinné skupiny. Materiální podmínky i vnitřní vybavení jsou vyhovující a odpovídají požadavkům právního předpisu. Ke společným i individuálním aktivitám slouží zejména obývací pokoj spojený s kuchyňkou a zahrada. Všechny prostory zařízení byly v době konání inspekční činnosti účelně a esteticky upraveny, prostředí působilo příjemně a motivačně. Subjekt je rovněž vybaven pro systematicky podporované volnočasové aktivity, zejména cykloturistiku.

Pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví (dále „BOZ“) jsou stanovena ve vnitřním řádu DD a směrnici, se kterými jsou děti prokazatelně seznamovány při příchodu do zařízení a následně nejméně dvakrát ročně, stejně tak i před akcemi, které se uskutečňují mimo zařízení. Pedagogičtí pracovníci jsou vzděláváni v oblasti BOZ. Zařízení pravidelně vyhodnocuje zdravotní, sociální a bezpečnostní rizika a přijímá opatření k jejich minimalizaci. Při stanovení konkrétních opatření bere v úvahu zejména možné ohrožení dětí při vzdělávání a jiných činnostech vykonávaných v režimu DD, včetně volnočasových aktivit, přesunech dětí do škol, k lékařům, pohybu dětí v rámci osobního volna mimo areál zařízení, prázdninových a ozdravných pobytech apod. Zároveň přihlíží k jejich věku, schopnostem, fyzické a duševní vyspělosti a zdravotnímu stavu. Pro případ mimořádné situace byl zpracován traumatologický plán, k poskytnutí první pomoci je DD vybaveno lékárníčkou. Zařízení vede knihu úrazů dětí, která obsahovala všechny požadované náležitosti dané právním předpisem. V loňském školním roce byl zaznamenán 1 úraz, v aktuálním školním roce ke dni inspekce jsou evidovány 3 úrazy (všechny méně závažného charakteru). Fyzickou prohlídkou budovy subjektu, kde se děti pohybují, nebyla identifikována žádná významná bezpečnostní rizika.

Stravování dětí probíhá v rámci rodinné skupiny. Způsob přípravy jídel je přizpůsoben životu dětí v běžné rodině a stravu si děti připravují samy společně s vychovatelkami, a to snídaně, svačiny, odpolední svačiny, večeře a druhé večeře (v pracovní dny), obědy mají zajištěny ve ŠJ škol, které navštěvují. Ve dnech pracovního volna a o svátcích si děti s vychovatelkami připravují celodenní stravování. Děti se podílí na sestavování jídelníčku, vedení DD dbá na dodržování zásad pestrosti a vyváženosti stravy. Dětem je zajištěn celodenní pitný režim, starším 15 let je poskytována druhá večeře.

Subjekt hospodaří s finančními prostředky přidělenými především ze státního rozpočtu (95 % z celkových příjmů). Dotace poskytnutá ministerstvem školství byla vyčerpána v plné výši a sloužila k pokrytí mzdových i provozních výdajů (energie, údržba, služby atd.). Mezi ostatní příjmy patřily finanční dary od obcí, měst, nadací a jiných organizací či dárců, dále příspěvky na úhradu péče poskytované dítěti v zařízení a přídavky na děti. Hospodaření zařízení v hodnoceném období skončilo kladným hospodářským výsledkem, ale negativem

se jeví dlužná částka od rodičů na úhradu péče poskytnuté dětem v zařízení, která se každým rokem odepisuje. Tyto chybějící prostředky mohly přispět k financování dalších aktivit dětí, k nákupu hraček apod. Standardní finanční předpoklady umožňují rozvíjet činnost subjektu a realizovat deklarované vzdělávací záměry.

Součástí koncepce DD je cílená práce s osobami odpovědnými za výchovu dětí, která je realizována zejména formou telefonických a písemných kontaktů. Při přijetí dítěte do zařízení jsou jejich zákonní zástupci informováni o možnosti děti navštěvovat nebo si je brát nejen o prázdninách, ale i ke krátkodobému pobytu (víkendy, svátky), což bylo některými zákonnými zástupci využíváno. Děti jsou vedeny k udržování kontaktů se zákonnými zástupci a osobami blízkými, v rámci PROD je tato oblast sledována.

V zájmu zefektivnění vzdělávání dětí spolupracovalo zařízení ve sledovaném období s partnery participujícími na jeho činnosti, zejména s místní farností, se zřizovatelem, obcí Stará Ves, školskými poradenskými zařízeními, Policií ČR a v neposlední řadě se školami, ve kterých se děti vzdělávají. Důležitá a funkční spolupráce probíhá s orgány sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) především v sociální oblasti.

Zařízení podporuje zdravý psychický, sociální i fyzický vývoj dětí, vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika. Finanční zdroje, které mělo zařízení ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k naplňování školního vzdělávacího programu. Zařízení vhodně využilo dalších zdrojů ke zlepšení podmínek ve vztahu k dětem pro plnění úkolů výchovných, vzdělávacích a sociálních.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu dětského domova

Děti jsou po celou dobu pobytu v zařízení vedeny k tradičním církevním hodnotám (rodina, vzájemná spolupráce a zapojování se do společných akcí, spoluzodpovědnost, podpora charitativního myšlení, návštěvy bohoslužeb apod.). Realizace výchovně vzdělávacího procesu s využitím podpůrných opatření zajišťuje rovnost přístupu ke vzdělávání bez jakékoli diskriminace z důvodu zdravotního stavu nebo sociálního původu.

Naplňování vzdělávacích cílů a výstupů stanovených v ŠVP DD bylo v průběhu inspekční činnosti sledováno a hodnoceno při realizovaných činnostech (odpoledních, podvečerních, večerních), ve kterých dominovaly zejména příprava na vyučování, režimové, odpočinkové a zájmové aktivity dětí. Vzdělávací a režimové činnosti probíhaly v návaznosti na týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti, které byly umístěny v prostorách rodinné skupiny.

Organizace, cíle, náročnost, skladba a rozložení jednotlivých činností byly stanoveny přiměřeně vzhledem k věku i individuálním možnostem dětí. Vychovatelé vedli děti k samostatnosti, oceňovali jejich zájem a snahu. Respektovali osobní psychomotorické tempo dětí, zohledňovali jejich odlišné potřeby a schopnosti (dle druhu a míry postižení), přihlíželi k jejich nadání i aktuálnímu naladění a stavu, vytvářeli dětem prostor k seberealizaci. Činnosti byly vedeny vhodnými pedagogickými postupy a metodami práce, pozitivem bylo příznivé pracovní klima a motivační způsob hodnocení, které dětem poskytovalo zpětnou vazbu. Pozitivně bylo hodnoceno vytváření vstřícné atmosféry v zařízení s důrazem na rodinnou pospolitost, průběžné výchovné vedení dětí a usměřování jejich chování. Zavedené a dětmi dodržované správné pracovní návyky, společně s aktivitami cílenými na kultivaci vzájemných vztahů, vytvářely vhodný předpoklad pro rozvoj pracovních, sociálních a komunikativních kompetencí. Příprava na vyučování se řídila nastavenými pravidly.

Děti pracovaly většinou samostatně, vychovatelky pomáhaly pouze radou a kontrolovaly výsledky jejich práce.

Primárně převažovaly dovednostně-praktické metody, při kooperativních činnostech děti prokazovaly schopnost spolupráce a vzájemné komunikace. Cíleně byl propojen rozvoj smyslového vnímání s verbální komunikací dětí. Činnosti probíhaly v přátelském a bezpečném sociálním prostředí, které dětem umožňovalo uspokojování jejich sociálních i emočních potřeb. V rámci tzv. volných činností byl vytvářen prostor pro kreativitu a fantazii dětí. Psychoterapeutickou metodou používanou všemi pedagogickými pracovníky zařízení byl společný rozhovor, který napomáhal dětem zvládat pochopení různých situací, důsledků a korekci jednání s cílem hledání vlastní volby optimálního řešení. Komunikace mezi pedagogickými pracovníky a dětmi byla přirozená, spontánní, založená na vzájemném respektu, nespolečující chování dětí nebylo v průběhu inspekční činnosti zaznamenáno. Vychovatelé věnovali soustavnou pozornost psychohygienickým podmínkám, správné životosprávě i sebeobsluze, čímž naplňovali zásady zdravého životního stylu. Vzhledem k velikosti zařízení i evidenčnímu počtu dětí nebyla zřízena spoluspráva, děti se mohou kdykoliv se svými požadavky, potřebami i problémy obrátit na ředitele, vychovatele nebo sociální pracovníci, spontánní kontakty dětí se zaměstnanci DD byly v průběhu inspekční činnosti sledovány. S dětmi, u nichž byl zaznamenán výskyt rizikových faktorů, byly uplatňovány výchovné rozhovory s cílem zjistit příčiny jejich nevhodného chování. Při řešení negativních jevů vychovatelé úzce spolupracovali se školami a školskými poradenskými zařízeními.

Materiální podpora činností byla na požadované úrovni. Děti byly vhodně vedeny k aktivnímu řešení problémů a k odpovědnosti za výsledek své práce, k bezpečnému a šetrnému zacházení s vybavením zařízení a k praktickému dodržování pořádku, zadané úkoly plnily se zájmem, byly vedeny ke spolupráci.

Vzdělávání dětí v hodnoceném období vhodně doplňovaly např. jednodenní výlety a prázdninové pobyty, společenské, kulturní a sportovní akce a další všestranně zaměřené akce s cílem podpory občanských kompetencí. Rozvoj individuálních zájmů dětí umožňovala také podpora aktivní účasti a zapojení do zájmových kroužků a útvarů organizovaných školami, které děti navštěvují (florbal, fotbal, vybíjená, střelecký kroužek, cvičení dětí, keramika) a partnerskými institucemi (např. Salesiánské hnutí mládeže Kroměříž – zpěv, hra na housle).

Z inspekčních hospitací jednoznačně vyplynulo, že vzdělávání se uskutečňovalo v podnětném a bezpečném prostředí, pohodové atmosféře a v souladu s deklarovanými cíli, s důrazem na úspěšné dokončení základního vzdělání, přechod do středního případně vysokoškolského vzdělávání a samostatnost po odchodu ze zařízení.

Vedení zařízení a vychovatelé připravují a realizují kvalitní vzdělávání dětí, vytvářejí u nich návyky na účelné trávení volného času. Nabídka zájmové činnosti je pestrá a pro děti podnětná. Činnosti probíhaly v přátelském a bezpečném sociálním prostředí, které dětem umožňovalo uspokojování jejich sociálních i emočních potřeb. Důraz byl kladen na úspěšné dokončení vzdělávání dětí a přípravu na samostatný život i na spolupráci se všemi účastníky vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacímu programu dětského domova

Aplikovaný systém vzdělávání cíleně motivuje děti k zodpovědnému přístupu k povinnostem. Většina dětí prokazovala dobrou úroveň osvojených vědomostí potřebných k výkonu jednoduchých činností i dovedností nutných pro každodenní život. Vytvářel se tak dobrý základ zejména k jejich osobnímu, ale i profesnímu a občanskému uplatnění v dalším životě. Účinnost

výchovného působení pedagogických pracovníků DD na děti, včetně výsledků vzdělávání dětí ve školách, které navštěvují, byly průběžně projednávány a analyzovány na jednáních pedagogické rady. Realizovaný evaluační systém byl ve sledovaném období primárně založen na individuálním přístupu ke každému dítěti s důrazem na sebehodnocení, s cílem poukázat na rezervy v jejich chování a motivovat je ke zlepšení, uplatňováno bylo zejména neformální verbální hodnocení dětí v průběhu každého dne. Problémy jednotlivců byly řešeny zejména v rámci osobních rozhovorů s dětmi a individuálním přístupem pedagogických pracovníků k jednotlivým dětem. Pozitivně byl hodnocen zejména důraz na samostatnost dětí, vzájemnou pomoc a prohlubování sourozeneckých vztahů, vedení mladších dětí staršími, dále na jednotlivé složky výchovy, podporu talentu u dětí a zdravého životního stylu. Hodnocení naplňování programů rozvoje osobnosti dítěte bylo pravidelně (jedenkrát měsíčně) prováděno vychovateli formou písemného hodnocení. Takto nastavený hodnoticí systém vzdělávání umožňoval vychovatelům sledovat aktuální dosaženou úroveň individuálních výsledků v osobnostním rozvoji dětí, jejich pokroky v sebeobslužných činnostech, v udržování pořádku v osobních věcech a v prostorách rodinné skupiny.

ČŠI pozitivně hodnotí snahu pedagogů o vytváření rodinné a vstřícné atmosféry v zařízení, což potvrdily v rozhovorech se školními inspektory i oslovené děti (žáci 2. stupně základní školy a středních škol), které byly přítomny v zařízení v době inspekční činnosti. Všechny dále uvedly, že byly seznámeny se svými právy a povinnostmi, v DD se nesetkaly např. s ponižováním, případně fyzickým trestáním ze strany dětí nebo vychovatelů, mají možnost se vyjadřovat ke svému hodnocení nebo k záležitostem, které se jich týkají, nejsou omezovány v přijímání návštěv nebo vycházek. Porušování práv dětí nebylo v průběhu inspekční činnosti zjištěno, děti uvedly, že jsou v zařízení spokojené a svůj pobyt v DD včetně činností organizovaných v zařízení hodnotily pozitivně. Hostilní projevy dětí vůči zařízení, personálu i sobě navzájem nebyly v průběhu inspekční činnosti zaznamenány, útekovost byla ve sledovaném období nulová.

Prevenici rizikového chování dětí realizuje DD prostřednictvím minimálního preventivního programu, zpracovaného pro daný školní rok. Zaměřen je zejména na dodržování režimových činností, na rozvoj pozitivního sociálního chování, zvládnání záťažových situací a přenos informací o nebezpečnosti rizikového chování přiměřeně věku dětí. Zařízení vytváří podmínky pro spolupráci dětí odlišného věku při různých tematických aktivitách, podporuje individuální zájem a talent dětí zejména formou zájmové činnosti. Zařízení spolupracovalo v rámci projektu s externím psychologem, což bylo přínosné pro činnost zařízení a ředitelem DD bylo hodnoceno pozitivně vzhledem ke složitým rodinným situacím některých dětí. S ukončením projektu skončila i tato spolupráce. Příležitostí pro další období je navázat opět pravidelnou a funkční spolupráci s externím psychologem.

Rizikové a nevhodné chování dětí bylo ve sledovaném období zaznamenáno jen ojediněle, případné negativní jevy byly eliminovány uplatňováním rozhovorů s dětmi. Za prokázané porušení povinností vymezených vnitřním řádem byla dětem v odůvodněných případech ukládána opatření ve výchově, a to formou snížení kapesného nebo odnětím výhody. Tato negativní opatření ve výchově převažovala ve sledovaném období nad kladnými. Zařízení má jasně vymezená kritéria pro stanovování výše kapesného a pro jeho případné zvýšení nebo snížení v možném rozsahu, proto ČŠI doporučila využití kladných opatření ve výchově jako motivační prostředek, udělovaný formou zvýšení kapesného nebo poskytnutím finanční odměny (např. za dosažené školní výsledky nebo za reprezentaci DD).

Průběžné výsledky vzdělávání ve školách, které děti navštěvují, jsou vychovateli sledovány při každé přípravě na vyučování. Ve sledovaném období všechny děti navštěvující základní školu i střední školy na konci školních roků prospěly. Školní výsledky dětí jsou pravidelně

vyhodnocovány na pedagogických radách a zároveň jsou přijímána konkrétní opatření vedoucí ke zlepšení školní úspěšnosti. Dětem s určitými výukovými problémy je ze strany vychovatelů věnována zvýšená pozornost při přípravě na vyučování, a to zejména individuální prací, důslednější kontrolou jejich přípravy, přezkušováním apod. Za účelem potvrzení nebo vyloučení negativního vlivu případného zdravotního postižení dítěte na jeho školní výsledky nebo posouzení integrace a vzdělávání podle příslušného vzdělávacího programu či individuálního vzdělávacího plánu spolupracuje zařízení se školskými poradenskými zařízeními. Vychovatelé jsou se školami, ve kterých se děti vzdělávají, v úzkém kontaktu, pravidelně navštěvují třídní schůzky, v odůvodněných případech využívají telefonický kontakt, což jim poskytuje zpětnou vazbu a podněty k přijímání opatření.

V hodnoceném období ke dni zahájení inspekční činnosti neukončilo pobyt v zařízení žádné dítě. V případě odchodu zletilých nezaopatřených osob má zařízení snahu pomáhat při zabezpečení jejich ubytování, garantuje poskytnutí finanční a materiální pomoci. Další vývoj dětí i zletilých osob je po jejich odchodu zařízením v různém rozsahu sledován (formou telefonického kontaktu nebo jejich osobní návštěvou DD). Informace o dětech, které odešly ze zařízení, jsou získávány také od pracovníků OSPOD, případně z míst, kde bylo dětem zabezpečeno přechodné ubytování nebo zaměstnání. Na odchod ze zařízení jsou děti postupně připravovány. Zejména před dosažením zletilosti, a tím jejich možným odchodem ze zařízení, je dětem zdůrazňován význam úspěšného dokončení jejich studia.

Zařízení systematicky sleduje a zaznamenává procesy výchovy a vývoj každého dítěte s poskytnutím zpětné vazby. Subjekt účinně spolupracuje s orgány péče o dítě a pomáhá tak dětem ve složitých rodinných situacích.

Závěry

- a) Zařízení se daří úspěšně naplňovat koncepční záměry v oblasti vzdělávání a výchovně vzdělávacích cílů obsažených v ŠVP DD, ale i vytvářet dětem podnětné a bezpečné prostředí blízké se tomu rodinnému. Systematicky vytváří příznivé podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Sledované činnosti v rámci inspekčních hospitací probíhaly v pohodové atmosféře, oslovené děti jsou v zařízení spokojené, svůj pobyt a činnosti v DD hodnotily velmi pozitivně. Dětem je poskytována výrazná podpora při jejich vzdělávání s cílem úspěšného ukončení studia. Mezi silné stránky patří realizovaná zájmová činnost dětí (sportovní, umělecká, duchovní).
- b) Odstranitelné nedostatky byly zjištěny:
  - v personální oblasti, kde tři vychovatelky nesplňovaly k termínu inspekční činnosti podmínky odborné kvalifikace,
  - v obsahu ŠVP DD a vnitřního řádu DD.
- c) Příležitosti ke zlepšení úrovně poskytovaného vzdělávání má zařízení:
  - ve využívání softwarového programu určeného pro tento typ zařízení s pozitivním dopadem na kvalitu poskytovaných služeb,
  - v udělování kladných opatření ve výchově jako motivačního prostředku,
  - v pravidelné spolupráci s externím psychologem,
  - ve zřízení školního stravování.
- d) Od poslední inspekční činnosti se zlepšily materiálně-technické podmínky pro vzdělávání a denní péči o děti (výměna oken a kotle, rekonstrukce sociálního zařízení, rekonstrukce terasy, obnova nábytku).

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina školské právnické osoby s názvem Církevní dětský domov Emanuel, Stará Ves, čj. 325/2006, ze dne 27. února 2006
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 1. února 2016
3. Jmenovací dekret (ředitel školské právnické osoby), čj. 325/2006, ze dne 27. února 2006
4. Rozhodnutí MŠMT o zápisu právnické osoby do rejstříku škol a školských zařízení, čj. 5387/06-21, ze dne 4. dubna 2006
5. Udělení výjimky MŠMT v počtu rodinných skupin a v počtu dětí v zařízení, čj. 28114/07-24, ze dne 18. prosince 2007
6. Žádost o změnu v rejstříku škol a školských zařízení o navýšení cílové kapacity dětského domova, ze dne 22. září 2015
7. Školní vzdělávací program s motivačním názvem „Na konci vesnice, ale na začátku života“, s platností od 1. září 2005 a jeho aktualizace platná od 11. února 2016
8. Výkaz Z 14-01 o zařízení pro výkon ústavní-ochranné výchovy podle stavu k 31. říjnu 2013, 2014 a 2015
9. Koncepce rozvoje CDD Emanuel, Stará Ves, ze dne 30. dubna 2014
10. Výroční zprávy o činnosti, školní roky 2013/2014 a 2014/2015
11. Záписы z jednání pedagogické rady a provozní porady, školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
12. Kniha denní evidence zařízení (příchody a odchody dětí), školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
13. Provozní deník rodinné skupiny, školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
14. Plány výchovně – vzdělávací činnosti, školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016
15. Týdenní plány činností, školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016
16. Seznam zaměstnanců platný k termínu inspekční činnosti
17. Personální dokumentace zaměstnanců DD – aktuální stav k termínu inspekční činnosti (doklady o vzdělání, psychologická vyšetření, výpisy z evidence Rejstříku trestů)
18. Rozpis rozložení pracovní doby a střídání směn v Církevním dětském domově Emanuel, Stará Ves, s platností od 1. ledna 2007
19. Stanovení rozsahu přímé pedagogické činnosti pedagogických pracovníků, platné pro školní rok 2015/2016
20. Seznam udělených/uložených opatření ve výchově za období od 1. září 2013 k termínu inspekční činnosti
21. Matrika vedená k termínu inspekční činnosti (písemná verze)
22. Evidenční stav dětí platný k termínu inspekční činnosti
23. Osobní dokumentace dětí evidenčně zapsaných v zařízení k termínu inspekční činnosti
24. Programy rozvoje osobnosti dětí za školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti

25. Měsíční hodnocení dětí – leden 2015 k termínu inspekční činnosti
26. Smlouva o poskytnutí plného přímého zaopatření po skončení výkonu ústavní výchovy do ukončení přípravy na budoucí povolání (2krát)
27. Minimální preventivní program Církevního dětského domova Emanuel, Stará Ves, pro školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016
28. Hodnocení minimálního preventivního programu Církevního dětského domova Emanuel, Stará Ves, za školní roky 2013/2014 a 2014/2015
29. Anketa – záznamy z řízených rozhovorů s dětmi (dětmi 2. stupně ZŠ a středního vzdělávání) – 4krát
30. Organizační řád Církevního dětského domova Emanuel, Stará Ves, s platností 1. dubna 2008
31. Provozní řád Církevního dětského domova Emanuel, Stará Ves, ze dne 1. ledna 2011
32. Týdenní skladba zaměstnání Církevního dětského domova Emanuel (režim dne pro pracovní dny a volné dny), ze dne 1. září 2013
33. Kniha úředních návštěv vedená od 22. ledna 2010 k termínu inspekční činnosti
34. Kniha ostatních návštěv vedená od 30. července 2015 k termínu inspekční činnosti
35. Jednací protokol vedený písemně k termínu inspekční činnosti
36. Přehled o absolvování DVPP za školní roky 2013/2014 a 2014/2015
37. Seznámení dětí s vnitřním řádem a chodem dětského domova, leden 2014 a 12. února 2016
38. Seznámení zaměstnanců s Vnitřním řádem Církevního dětského domova Emanuel, Stará Ves, včetně nově příchozích zaměstnanců, ze dne 27. ledna 2014 a 12. února 2016
39. Informování zákonných zástupců dětí umístěných v DD o vydání a obsahu vnitřního řádu DD (Zpráva pro zákonné zástupce dětí CDD Emanuel), ze dne 12. února 2016
40. Záznam o provedeném vstupním školení BOZP s nově přijatým zaměstnancem na přiděleném pracovišti
41. Povolání k obsluze strojů, ze dne 16. února 2015 a 19. května 2015
42. Směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a nezaopatřených osob ve školském zařízení, ze dne 26. března 2008
43. Příloha k zápisu v Provozním deníku CDD Emanuel, ze dne 1. září 2015 - Záznam o poučení dětí dle „Směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a nezaopatřených osob ve školském zařízení“
44. Hodnocení rizik, Záznam o seznámení zaměstnanců s riziky a přijatými opatřeními
45. Plán opatření a činnosti po vyhlášení mimořádné situace, ze dne 26. března 2008, Dokumentace krizové situace „Bomba“
46. Osvědčení o školení k poskytování a organizování první pomoci, ze dne 16. října 2015, Školení první pomoci
47. Traumatologický plán, ze dne 16. února 2015, Záznam o seznámení s novým traumatologickým plánem
48. Pracovní řád kuchyně v CDD Stará Ves, ze dne 1. října 2005
49. Směrnice pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s prezenční listinou, Seznámení zaměstnanců s dokumentací BOZP

50. Kniha školních úrazů Církevní dětský domov Emanuel, Stará Ves
51. Rozbor školní úrazovosti za školní rok 2013/2014 a 2014/2015
52. Příkaz ředitele školského zařízení k provedení roční prověrky bezpečnosti práce, ze dne 11. února 2015
53. Jídelníčky od 27. července 2015 do 31. ledna 2016
54. Kapesné (po jednotlivých měsících roku 2014 a 2015 se seznamem dětí, věku, výše částky, data a podpisů dětí)
55. Finanční vypořádání dotací poskytnutých církevní škole (školskému zařízení), část D, Příloha č. 1 (Finanční vypořádání dotací ze státního rozpočtu s výjimkou dotací na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie a z prostředků finančních mechanismů), ze dne 21. ledna 2015
56. Schválený rozpočet 2014, Rozhodnutí o poskytnutí dotace na 1. pololetí 2014, ze dne 17. března 2014 a na 4. čtvrtletí 2014, ze dne 26. září 2014
57. Vyúčtování dotací za rok 2014, ze dne 21. ledna 2015
58. Výkaz zisku a ztráty pro nevýdělečné organizace v plném rozsahu ke dni 31. prosince 2014
59. Výsledek hospodaření CDD Emanuel za rok 2014
60. Rozbor hospodaření Církevního dětského domova Emanuel, Stará Ves za rok 2014
61. Analytická evidence k 31. prosinci 2014 (kniha účetnictví)

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.m@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském zařízení, jehož se týká, a v Olomouckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Alice Ošťádalová, školní inspektorka

Ošťádalová v. r.

Mgr. Pavel Pyšný, školní inspektor

P. Pyšný v. r.

Ing. Markéta Tomečková, kontrolní pracovnice

Tomečková v. r.

V Olomouci dne 26. února 2016

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jan Tomiga, ředitel školského zařízení

Jan Tomiga v. r.

Ve Staré Vsi dne 7. března 2016